

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 6400-2555

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 6400-2012

**การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ฟาร์มโคเนื้อ**

**GOOD AGRICULTURAL PRACTICE FOR
BEEF CATTLE FARM**

**สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์**

ICS 67.020.30

ISBN

มาตรฐานสินค้าเกษตร

มกษ. 6400-2555

THAI AGRICULTURAL STANDARD

TAS 6400-2012

**การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ
ฟาร์มโคเนื้อ**

**GOOD AGRICULTURAL PRACTICE FOR
BEEF CATTLE FARM**

สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

50 ถนนพหลโยธิน เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

โทรศัพท์ 0 2561 2277 โทรสาร 0 2561 3357

www.acfs.go.th

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศและงานทั่วไป เล่ม 130 ตอนพิเศษ 14 ง

วันที่ 30 มกราคม พุทธศักราช 2556

คณะกรรมการวิชาการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตร
เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ

1. นางวิมลพร ธิติศักดิ์
รองอธิบดีกรมปศุสัตว์	ประธานกรรมการ
2. นางสาวยุพา เหล่าจินดาพันธ์
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
3. นายวสันต์ เคยเหล่า
สำนักพัฒนาระบบและรับรองมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์ กรมปศุสัตว์	กรรมการ
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณวดี โสพรรณรัตน์
คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
5. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิพัฒน์ อรุณวิภาส
คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	กรรมการ
6. นายบุญเพ็ง สันติวัฒนธรรม
กลุ่มอุตสาหกรรมอาหาร สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
7. นายสมัย เดวามัด
สมาคมการค้าโค กระบือ และเนื้อชำแหละ	กรรมการ
8. นายเมธี สกุลธนาศร
สมาคมสัตว์บาลแห่งประเทศไทย	กรรมการ
9. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบุลย์ ใจเด็ด
สมาคมโคเนื้อแห่งประเทศไทย	กรรมการ
10. พันเอกหญิงมัทนา ไอสถหงษ์
สหกรณ์การเลี้ยงปศุสัตว์ กรป. กลาง โพนยางคำ จำกัด	กรรมการ
11. รองศาสตราจารย์ชัยณรงค์ คันธพนิต
ผู้ทรงคุณวุฒิด้านโคเนื้อ	กรรมการ
12. นายปรารธนา พฤกษ์ศรี	กรรมการ
13. นางสาวกุลพิพิthy จันทร์บวย
สำนักกำหนดมาตรฐาน
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการและเลขานุการ

(3)

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ประกาศมาตรฐานสินค้าเกษตรที่ มกษ. 6400-2548 เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2548 ลงประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับประกาศทั่วไป เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ. 2548 เพื่อเป็นการปรับปรุงให้มาตรฐานมีเนื้อหาสอดคล้องกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป คณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร จึงเห็นสมควรให้ปรับปรุงแก้ไขมาตรฐานฉบับเดิม เพื่อให้เนื้อโคที่ผลิตได้เป็นที่ยอมรับทั้งด้านคุณภาพและความปลอดภัย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้กำหนดขึ้นโดยใช้เอกสารต่อไปนี้เป็นแนวทาง

มกษ. 6400-2548. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ.
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

มกษ. 6901-2552. มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มไก่เนื้อ.
สำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

กรมปศุสัตว์.2551. ระเบียบกรมปศุสัตว์ว่าด้วยการขอรับและออกใบรับรองมาตรฐานฟาร์มเลี้ยงสัตว์
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร :
การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ
ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตร ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๕ เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๕๕ เห็นสมควรกำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ เป็นมาตรฐานทั่วไป ตามพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อส่งเสริมสินค้าเกษตรให้ได้คุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานสินค้าเกษตร พ.ศ. ๒๕๕๑ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงออกประกาศ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ เรื่อง กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ ลงวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘

๒. กำหนดมาตรฐานสินค้าเกษตร : การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ มาตรฐานเลขที่ มกษ. 6400-2555 ไว้เป็นมาตรฐานทั่วไป ดังมีรายละเอียดแนบท้ายประกาศนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นายธีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

มาตรฐานสินค้าเกษตร

การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับ

ฟาร์มโคเนื้อ

1. ขอบข่าย

มาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ กำหนดเกณฑ์การปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ ตั้งแต่ องค์ประกอบฟาร์ม อาหารสำหรับโคเนื้อ น้ำ การจัดการฟาร์ม สุขภาพสัตว์ สวัสดิภาพสัตว์ การจัดการ ด้านสิ่งแวดล้อม และการบันทึกข้อมูล เพื่อผลิตโคที่มีสุขภาพดี และได้เนื้อโคและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่มี คุณภาพเหมาะสมในการนำไปใช้ผลิตเป็นอาหารที่ปลอดภัยต่อการบริโภค

2. นิยาม

ความหมายของคำที่ใช้ในมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีดังต่อไปนี้

2.1 โคเนื้อ (beef cattle) หมายถึง สัตว์ในสกุล *Bos indicus* และ *Bos taurus* ซึ่งอยู่ในวงศ์ Bovidae ที่มนุษย์เลี้ยงไว้ เพื่อนำเนื้อและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ มาใช้บริโภคเป็นอาหาร

2.2 ฟาร์มโคเนื้อ (beef cattle farm) หมายถึง สถานที่เลี้ยงโคเนื้อเพื่อการค้า ซึ่งอาจมีการเลี้ยงใน ลักษณะเฉพาะ เช่น ฟาร์มโคพันธุ์เนื้อ ฟาร์มปรับสภาพโค ฟาร์มโคขุน

2.3 ฟาร์มโคพันธุ์เนื้อ (cattle breeder farm) หมายถึง ฟาร์มที่เลี้ยงโคพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์เพื่อผลิต ลูกโคเนื้อพันธุ์แท้ โคเนื้อลูกผสม² สำหรับจำหน่าย

2.4 ฟาร์มปรับสภาพโค (backgrounding farm) หมายถึง ฟาร์มที่เลี้ยงโคที่ยังไม่พร้อมเป็นโคขุน เพื่อ ปรับสภาพก่อนจะนำไปเลี้ยงเป็นโคขุนต่อไป

2.5 ฟาร์มโคขุน (fattening and finishing farm) หมายถึง ฟาร์มที่มีการเลี้ยงโคให้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว โดยการให้อาหารที่มีคุณภาพดี ในช่วงระยะเวลาหนึ่ง เพื่อให้ได้เนื้อที่มีคุณภาพดี

¹โคเนื้อพันธุ์แท้ หมายถึง โคที่ได้รับการผสมยาระดับสายเลือดเดิมสู่สายเลือดใหม่ และมี % ของสายเลือดใหม่สูงกว่า 96 %

²โคเนื้อลูกผสม หมายถึง โคเนื้อลูกผสมที่มีสายเลือดอย่างน้อยสองสายเลือด

2.6 อาหารสัตว์ (feed) หมายถึง อาหารที่ได้จากวัตถุดิบชนิดเดียวหรือหลายชนิด ในสภาพดิบ (raw) หรือที่ผ่านกระบวนการบางส่วน (semi-processed) หรือกระบวนการอย่างสมบูรณ์ (processed) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เลี้ยงสัตว์เพื่อการบริโภค

2.7 โรงเรือน (barn) หรือคอก (pen) หมายถึง สิ่งปลูกสร้างที่มีหลังคา มีโครงสร้างแข็งแรง มีที่ให้น้ำและให้อาหาร โดยภายในอาจแบ่งกันเป็นคอก เพื่อใช้งานตามวัตถุประสงค์

3. เกณฑ์กำหนด

3.1 เกณฑ์กำหนดสำหรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ แบ่งได้เป็น 3 ระดับ ดังนี้

3.1.1 ข้อกำหนดหลัก (major requirements) หมายถึง ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงหรือรุนแรงต่อคุณภาพที่สำคัญและความปลอดภัยของเนื้อโค และมีผลกระทบต่อผู้บริโภคหรือเป็นข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.1.2 ข้อกำหนดรอง (minor requirements) หมายถึง ข้อกำหนดที่ควรปฏิบัติ หากบกพร่องจะส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อคุณภาพของเนื้อโค หรือส่งผลกระทบต่ออ้อมต่อคุณภาพที่สำคัญและความปลอดภัยในระดับที่เป็นอันตรายต่อสัตว์ และมีผลกระทบต่อผู้บริโภค

3.1.3 ข้อเสนอแนะ (recommendations) หมายถึง ข้อกำหนดที่แนะนำให้ปฏิบัติ เพื่อสนับสนุนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อ

3.2 เกณฑ์ตัดสินผลการตรวจประเมิน

การตัดสินผลการตรวจประเมินว่าเป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานสินค้าเกษตรนี้ มีเกณฑ์ดังนี้

3.2.1 ผลการตรวจประเมินต้องผ่านตามเกณฑ์ข้อกำหนดหลักทุกข้อ และ

3.2.2 ผลการตรวจประเมินข้อกำหนดรองต้องผ่านเกณฑ์ทุกข้อ ทั้งนี้ หากไม่ผ่านในการตรวจประเมินครั้งแรก ต้องมีการแก้ไขหรือเสนอแผนการแก้ไข พร้อมทั้งดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จตามที่ระบุในแผนการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด

3.3 เกณฑ์กำหนดและระดับของข้อกำหนดสำหรับการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดีสำหรับฟาร์มโคเนื้อให้เป็นไปตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เกณฑ์กำหนดและระดับของข้อกำหนด

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
1. องค์ประกอบฟาร์ม		
1.1 สถานที่ตั้ง	1.1.1 อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากอันตรายทางเคมี และชีวภาพ มีแหล่งน้ำที่สะอาด เหมาะแก่การเลี้ยงโค และมีปริมาณเพียงพอตลอดปี	ข้อกำหนดหลัก
	1.1.2 ตั้งอยู่ในพื้นที่เหมาะสำหรับการเลี้ยงโคเนื้อ ห่างไกลแหล่งชุมชน และไม่มีน้ำท่วมขัง	ข้อเสนอแนะ
1.2 ฝูงและลักษณะฟาร์ม	1.2.1 มีการวางผังฟาร์มที่ดี และจัดพื้นที่เป็นสัดส่วนอย่างชัดเจนตามความเหมาะสมหรือวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง เช่น พื้นที่เลี้ยงโค พื้นที่เก็บอาหารสัตว์ หรือเก็บอุปกรณ์	ข้อกำหนดหลัก
	1.2.2 มีพื้นที่เพียงพอให้โคทุกตัวได้พักผ่อน และมีร่มเงาให้ความร้อน	ข้อกำหนดหลัก
	1.2.3 มีรั้วรอบบริเวณพื้นที่การเลี้ยงอย่างเหมาะสม	ข้อกำหนดรอง
	1.2.4 พื้นที่การเลี้ยงแยกเป็นสัดส่วนจากที่พักอาศัย	ข้อเสนอแนะ
1.3 โรงเรือน	สร้างให้เหมาะกับการเลี้ยงโคแต่ละประเภท โดยมีการแบ่งพื้นที่หรือบริเวณเพื่อสะดวกในการจัดการของโคแต่ละช่วงอายุ หรือขนาดตามความเหมาะสมหรือวัตถุประสงค์ของการเลี้ยง	
	1.3.1 สร้างด้วยวัสดุที่คงทนถาวร ง่ายต่อการทำความสะอาดและบำรุงรักษา มีการระบายอากาศที่ดี และไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อคนและสัตว์	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.2 พื้นโรงเรือนเป็นพื้นเรียบ ไม่ลื่น สามารถทำความสะอาดและจัดการได้โดยสะดวก มีระบบระบายน้ำที่ดี ไม่เป็นที่สะสมของสิ่งปฏิกูลที่เกิดขึ้นภายในโรงเรือน มีหลังคาหรือที่ให้ร่มเงา	ข้อกำหนดหลัก

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
	1.3.3 รวงอาหารสำหรับฟาร์มโคเนื้อ ทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย ไม่ก่อให้เกิดอันตรายต่อตัวสัตว์ มีปริมาณเพียงพอกับขนาดและจำนวนโคเนื้อ	ข้อกำหนดรอง
	1.3.5 รางให้น้ำ รางให้น้ำหรืออ่างน้ำ ต้องทำด้วยวัสดุที่ทำความสะอาดง่าย วางอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมเพื่อให้โคเนื้อกินน้ำได้สะดวก	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.6 มีช่องทางสำหรับต้อนรับสัตว์ และมีทางขึ้นลงในการเคลื่อนย้าย	ข้อกำหนดรอง
	1.3.7 มีชองบังคับสัตว์ เพื่อสะดวกในการฉีดวัคซีน ถ่ายพยาธิ และผสมเทียม ฯลฯ	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.8 โรงเรือนสำหรับฟาร์มโคพันธุ์เนื้อ 1.3.8.1 แม่โค - พื้นที่โรงเรือน เป็นคอกรวมหรือคอกเดี่ยวที่มีพื้นที่พอสมควร สำหรับโคที่กำลังตั้งท้อง	ข้อกำหนดหลัก
	- กั้นคอกเป็นสัดส่วนสำหรับแม่โคที่กำลังเลี้ยงลูกโค	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.8.2 พ่อโค เป็นคอกเดี่ยว มีพื้นที่เหมาะสม	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.9 โรงเรือนสำหรับฟาร์มปรับสภาพโค เป็นคอกรวมหรือคอกเดี่ยวที่มีพื้นที่พอสมควร	ข้อกำหนดหลัก
	1.3.10 โรงเรือนสำหรับฟาร์มโคขุน - เป็นคอกเดี่ยวหรือคอกรวม กั้นเป็นสัดส่วน มีพื้นที่เหมาะกับขนาดและจำนวนโค	ข้อกำหนดหลัก
	- พื้นที่คอกบริเวณที่โคขุนกินอาหารเป็นพื้นคอนกรีตหรือพื้นเรียบ ไม้สลิ้น (อาจเป็นดินอัดแน่นหรือลูกรังได้) มีพื้นที่พอสมควร สะอาด พื้นแห้งไม่ชื้นแฉะ	ข้อกำหนดหลัก

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
	1.3.11 รั้วกั้นคอกครอบนอก ควรกั้นอย่างน้อย 4 แนว แนวบนสุด สูงจากพื้นดินอย่างน้อย 150 เซนติเมตร (cm) ส่วนรั้วที่แบ่งคอกย่อยภายใน ควรกั้นอย่างน้อย 3 แนว	ข้อแนะนำ
2. อาหารสำหรับโคเนื้อ	2.1 จัดให้มีอาหารหยาบและอาหารข้นที่มีคุณภาพดีเพียงพอกับความต้องการของโคเนื้อแต่ละประเภท โดยเฉพาะอาหารขั้นที่นำมาใช้ ต้องมีคุณภาพและมาจากแหล่งผลิตที่ได้รับอนุญาตตามกฎหมายควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	ข้อกำหนดหลัก
	2.2 กรณีใช้อาหารสัตว์ผสมเอง ให้คำนึงถึงคุณภาพอาหารสัตว์ตามช่วงวัยของโคเนื้อ ไม่ใช้สารต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมคุณภาพอาหารสัตว์	ข้อกำหนดหลัก
	2.3 ป้องกันการเสื่อมสภาพของอาหารสัตว์ระหว่างการขนส่งจากผู้ขาย ผู้ผลิต เข้าสู่ฟาร์ม	ข้อกำหนดรอง
	2.4 มีสถานที่เก็บอาหารโคเนื้อแยกเป็นสัดส่วน และเก็บอาหารในสภาพที่ป้องกันการปนเปื้อนและการเสื่อมสภาพ	ข้อกำหนดหลัก
	2.5 ตรวจสอบคุณภาพอาหารสัตว์ทางกายภาพเบื้องต้นอย่างสม่ำเสมอ	ข้อกำหนดรอง
	2.6 ติดตามผลการตรวจวิเคราะห์จากการสุ่มตรวจของเจ้าหน้าที่	ข้อแนะนำ
3. น้ำ	3.1 แหล่งน้ำใช้ในฟาร์มอยู่ในบริเวณที่ไม่เสี่ยงต่อการปนเปื้อนจากสิ่งที่เป็นอันตราย	ข้อกำหนดหลัก
	3.2 น้ำที่ใช้เลี้ยงโคเนื้อ และใช้ในฟาร์ม เหมาะสมตามวัตถุประสงค์ในการใช้	ข้อกำหนดหลัก
	3.3 โคเนื้อทุกตัวต้องได้รับน้ำอย่างเพียงพอ	ข้อกำหนดหลัก

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
<p>4. การจัดการฟาร์ม</p> <p>4.1 คู่มือการจัดการฟาร์ม</p>	<p>มีคู่มือการจัดการฟาร์มที่แสดงรายละเอียดการปฏิบัติงานที่สำคัญภายในฟาร์ม ได้แก่ ระบบการเลี้ยง อาหารและน้ำสำหรับโคเนื้อ การจัดการฟาร์ม รวมถึงการจัดการฝูงโคตามวัตถุประสงค์ การจัดการด้านสุขภาพโคเนื้อ และการจัดการด้านสวัสดิภาพสัตว์ สิ่งแวดล้อม</p>	<p>ข้อกำหนดรอง</p>
<p>4.2 บุคลากร</p>	<p>4.2.1 มีจำนวนบุคลากรพอเหมาะกับจำนวนโคเนื้อที่เลี้ยง มีการจัดแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบอย่างชัดเจน</p>	<p>ข้อกำหนดรอง</p>
	<p>4.2.2 ผู้ปฏิบัติงานที่ทำหน้าที่เลี้ยงโคเนื้อต้องมีความรู้ และได้รับการฝึกอบรมในการเลี้ยงโคเนื้อ เพื่อให้จัดการฟาร์มได้</p>	<p>ข้อกำหนดรอง</p>
	<p>4.2.3 มีสัตวแพทย์ที่มีใบอนุญาตเป็นสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์มโคเนื้อ กำกับดูแลด้านสุขภาพโคเนื้อ</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>
	<p>4.2.4 ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์มต้องได้รับการตรวจสุขภาพเป็นประจำทุกปี อย่างน้อยปีละครั้ง และได้รับใบรับรองแพทย์ว่าไม่เป็นโรคติดต่อร้ายแรง เช่นวัณโรค</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>
<p>4.3 การทำความสะอาดและบำรุงรักษา</p>	<p>4.3.1 โรงเรือน อุปกรณ์ และบริเวณโดยรอบในฟาร์ม สะอาด ถูกสุขลักษณะ มีการซ่อมแซมบำรุงรักษาโรงเรือนและอุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดี มีความปลอดภัยต่อโคเนื้อและผู้ปฏิบัติงาน</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>
	<p>4.3.2 เก็บกวาด รวบรวมและกำจัดมูลสัตว์ โดยวิธีที่เหมาะสม ไม่ให้หมักหมมภายในและบริเวณรอบ ๆ โรงเรือน เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและสัตว์พาหะนำโรค</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
<p>5. สุขภาพสัตว์</p> <p>5.1 การป้องกันและควบคุมโรค</p>	<p>5.1.1 อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ ผู้ควบคุมฟาร์ม หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม</p> <p>5.1.2 ระบุแหล่งที่มาของโคเนื้อ โคเนื้อที่ซื้อเข้าฟาร์มผ่านการกักโรค และตรวจรับรองสุขภาพจากเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์ หรือสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม</p> <p>5.1.3 มีคอกพักสัตว์สำหรับโคเนื้อที่นำเข้าใหม่</p> <p>5.1.4 มีการป้องกันและทำลายเชื้อโรคสำหรับยานพาหนะและบุคคลก่อนเข้าและออกจากฟาร์ม</p> <p>5.1.5 มีบันทึกการผ่านเข้าและออกจากฟาร์มที่สามารถตรวจสอบได้</p> <p>5.1.6 มีโปรแกรมสร้างภูมิคุ้มกันโรคให้สัตว์ ได้แก่ วัคซีนโรคปากและเท้าเปื่อยหรือวัคซีนอื่นๆ ตามความเหมาะสม มีโปรแกรมกำจัดพยาธิภายในและภายนอก รวมทั้งสุขอนามัยสัตว์ทั่วไป</p> <p>5.1.7 ตรวจสอบโรคที่สำคัญ โดยเฉพาะโรคแท้งติดต่อและวัณโรค อย่างน้อยปีละครั้ง</p> <p>5.1.8 กรณีที่เกิดโรคระบาดหรือสงสัยว่าเกิดโรคระบาด ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมโรคระบาดสัตว์</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดรอง</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p> <p>ข้อกำหนดหลัก</p>
<p>5.2 การบำบัดโรคสัตว์</p>	<p>อยู่ภายใต้ความดูแลของสัตวแพทย์ผู้ควบคุมฟาร์ม โดยปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิชาชีพการสัตวแพทย์ พ.ศ.2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม และตามข้อกำหนดใน มกษ. 9032 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>
<p>6. สวัสดิภาพสัตว์</p>	<p>ดูแลโคเนื้อ ให้มีความเป็นอยู่สบายและได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม หากโคเนื้อบาดเจ็บ ป่วย หรือพิการ เพื่อไม่ให้ทุกข์ทรมาน</p>	<p>ข้อกำหนดหลัก</p>

รายการ	เกณฑ์กำหนด	ระดับ
7. การจัดการด้านสิ่งแวดล้อม	7.1 การจัดการซากโคให้อยู่ในดุลยพินิจของสัตวแพทย์ ผู้ควบคุมฟาร์ม กรณีทำลายให้นำซากไปฝังไว้ บริเวณที่น้ำท่วมไม่ถึง ใต้ระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 cm ชาติด้วยยาฆ่าเชื้อโรค หรือใช้ปูนขาวโรยจนทั่ว แล้วกลบดินปิดปากหลุม และพูนดินกลบหลุม เหนือระดับผิวดินไม่น้อยกว่า 50 cm	ข้อกำหนดหลัก
	7.2 กรณีปล่อยน้ำเสียออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะให้ บำบัดน้ำเสียจากฟาร์มก่อน	ข้อกำหนดหลัก
	7.3 การจัดการขยะมูลฝอย ควรรวบรวมไว้ใน ภาชนะซึ่งมีฝาปิดมิดชิด และนำไปกำจัดอย่าง เหมาะสมและถูกสุขลักษณะ	ข้อกำหนดรอง
	7.4 ในกรณีเป็นขยะติดเชื้อ ให้แยกทำลายตาม ข้อกำหนดใน มกษ. 9032 มาตรฐานสินค้าเกษตร เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมการใช้ยาสัตว์	ข้อกำหนดหลัก
	7.5 กำจัดมูลโค โดยวิธีที่เหมาะสม เช่น นำไปทำ ปุ๋ยหรือก๊าซชีวภาพ เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งของกลิ่นและ เชื้อโรค	ข้อแนะนำ
8. การบันทึกข้อมูล	8.1 จัดทำบันทึกผลปฏิบัติงานในขั้นตอนสำคัญใน การจัดการฟาร์ม และข้อมูลประวัติของสัตว์ ทั้งนี้ครอบคลุม 8.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการฟาร์ม เช่น การจัดแบ่งโครงสร้างการดำเนินงาน จำนวน แรงงาน การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ข้อมูล ด้านสุขภาพ ประวัติและการฝึกอบรมของ ผู้ปฏิบัติงานในฟาร์ม	ข้อกำหนดรอง
	8.1.2 ข้อมูลด้านการผลิต เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับตัว สัตว์ (เลขรหัสประจำตัวสัตว์) อาหารสำหรับสัตว์ การจัดการฟาร์ม รวมถึงการจัดการฝูงโคตาม วัตถุประสงค์ สุขภาพสัตว์ การป้องกันและควบคุม โรค สวัสดิภาพสัตว์ และการจัดการสิ่งแวดล้อม	ข้อกำหนดหลัก
	8.2 เก็บรักษานักบันทึกไว้ให้ตรวจสอบอย่างน้อย 3 ปี	ข้อกำหนดรอง